

No. 121 — Šte

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1879.

VOLUME LIII. — LETNIK LIII.

NEW YORK, THURSDAY, JUNE 21, 1945 — ČETRTEK, 21. JUNIJA, 1945

Telephone: CHelsea 3-1242

OBSODBA POLJAKOV V MOSKVI

Od 16 poljskih podtalnih voditeljev, ki so bili obdolženi preobratnega delovanja za bojno črto rdeče armade na Poljskem, je bilo spoznanih krivim 12 in so bili obsojeni na zaporno kazen od 4 mesecev do 10 let.

Trije poljski obtoženci so bili oproščeni, sodnijska obrava proti Antonu Paidačku pa je bila zaradi njegove bolezni preložena. Največjo kazeno — deset let — je dobil general Leopold Okulicki, poveljnik domače poljske armade in glavni obtoženec.

Jan Janowski, ministrski podpredsednik zamejne poljske vlade v Londonu in voditelj poljskega podtalnega gibanja, je bil obsojen na osem let. Adam N. Bien in Stanislav Jasiukowicz sta bila obsojena na pet let.

Ostale odsodbe, katere je izrekel general Vasili V. Ulrich, predsednik vojaškega kollegija najvišjega sodišča, so: K. V. Puzhak, 18 mesecev; Kazimir S. Baginski, eno leto; Aleksander Zveciwerski, 8 mesecev; Evgen Czarnowski, 6 mesecev; Stanislav Mrežuva, Z. Stupulowski, J. A. Hracinski in F. A. Urbanski po štiri mesece.

Oproščeni so bili S. F. Mihajloški, K. S. Kobylanski in J. H. Stember-Dombrowski. Petnajst poljskih podtalnih voditeljev, ki so se oddahnili,

ker jih ni zadela smrtna kazen, je sinoč podalo izjavo, v kateri pravijo, da je neobhodno potrebno prijateljstvo med Rusijo in Poljsko.

Javni obtožitelj general V. Afanasiev je sodišču priporočal, da se nad obtoženci izreče zaporna, ne pa smrtna kazen. Rekel je, da leži največjo krivdo na poljski zamejni vladu v Londonu, ker je hotela vstvariti Poljsko v nasprotju s Sovjetsko umijo.

Ko se je obravnavala bližala koncu, je vsak obtoženec imel pravico povedati svoje mnenje in glavni obtoženec general Okulicki je rekel, da ni začrnil nobenega zločina in da je bila edina njegova krivda v tem, da ni zaupal Sovjetski uniji.

"Moja edina napaka je," je rekel, "kar sedaj vem, da nisem zaupal Sovjetski uniji. To je igralo poglavito vlogo pri tem poslu. Nismo vedeli za izpremembe, ki so se izvrstile v Rusiji — da sedaj ni več nevarnost za Poljsko — in nismo mogli verjeti, da in nevarnost."

Konferanca v San Franciscu bo končana

v tork — Predsednik bo dospel v pondeljek

Sinoč je držav. tajnik Stettinius v San Franciscu naznamnil, da bo konferanca Združenih narodov končana v tork in ne v soboto, kot je bilo pravno naznanjeno. Stettinius je naznamnil, da je bilo potrebno konferenco podaljšati, ker mora tehnični odbor skončati svoje delo.

In ko je konferanca odobrila odgovrite, je izvršila dve važni stvari: obdarila je volilno postopanje, kakor je bilo sklenjeno na konferenci v Jalu.

NAGROBNI SPOMENIK PREDSED. ROOSEVELTA

Na grobu predsednika Franklin D. Roosevelt na vrhu njegovega posestva v Hyde Parku bo postavljen 15 ton težki nagrobeni kamen iz mramorja brez kakih okrasov. Načrt za kamen je napravil Roosevelt sam 26. decembra, 1937. Kamen bo dolg osem čevljev, štiri čevlje širok in tri čevlje visok. Kamen bo položen na mramornato podlago, ki bo naokoli dva čevlja širša od spominskega kamna.

Na eni strani spomenika bo vklesano Rooseveltovo ime, letnica rojstva in smrti in poleg toga ostal še prostor za ime njegove vdove.

Mramor bo iz kamnoloma v Proctor, Vt., ter je iste vrste kot mramor za Jeffersonov spomenik v Washington.

Pričetek poletja

Danes popoldne ob 2.52 se uradno prične poletje. Pomlad, ki so jo pesniki že pred ti soletji tako radi opevali, letos nismo imeli. Pred dobrim tednom nam je že prav prišla suknja, danes pa že stopamo v letni čas, ki je zlasti v New Yorku zelo vroč.

Izguba vozil v Evropi

V evropski vojni so Združene države izgubile 92,000 vozil. Največ je bilo izgubljenih jeevov, namreč 25,781; dve in pol-tonskih trukov je bilo izgubljenih 19,664. Druge izgube so: 4462 M-4 srednjih tankov, 1458 lahkih tankov in 3165 raznih avtomobilov.

Zgornja slika je bila posneta ob skalnatih obalah otoka Okinawa.

NOV SPORAZUM GLEDE TRSTA

Angleško-ameriške in jugoslovanske obsaste so včera podpisale sporazum, po katerem so si razdelile predvojno Trilstvo Benečijo (Primorsko), Trsta pa je postal popolnoma v angleških in ameriških rokah. Sporazum je postavil tako imenovan "modro črto" za vladne namene.

Angleško-ameriške čete bodo imele zasedeno ozemlje zapanjeno od črte in neko poročilo iz Rima pravi, da bodo armada držale ozemlje do mirovne konference, ki bo odločila, katera država naj ga dobi.

Modra črta teče od stare avstrijske meje na severu do kraja kake štiri milje jugovzhodno od Trsta. Goriec bodo upravljali zavezniški. Črta se prične pri Punta Rossa v zalivu Muggia, jugovzhodno od Trsta in teče nato skozi Herpelje, Kozino, Štanjel do Ribenberga. Nato teče do Dornberga pri Gorici, nato vzhodno od Gorice, skozi Sv. Lucijo, Kobarid, Bovec in Mangert do Radeč na italijansko-avstrijsko-jugoslovanski meji. — V splošnem se črta drži Soče.

RUDNIŠKA NESREČA V CHILE

Kot naznanja poročilo iz Santiago, Chile, je v Braden Copper rudniku nastal požar, v katerem je izgubilo življenje 220 rudarjev, med njimi trije ameriški rudniški inžinirji. Ob času nesreče je delalo v rudniku 700 rudarjev. 140 trupel so našli do včeraj opoldne. Predsednik Juan Antonio Rios je odpotoval na kraj nesreče.

Musoliničev železniški voz pripeljan v Rim

Zasebni oklopni Pullmanov železniški voz, s katerim se je Benito Mussolini peljal na Brennerjev prelaz na sestanek s Hitlerjem, ki mu je voz podaril, je bil pripeljan v Rim in je na razpolago zavezniškim oblastim. Najbrže pa ga bodo poslali v kak muzej.

Voz, ki so ga našli nekje na severu, ima protizračne topovine in na oknih odprtine za strojnico. Ima stanovanjsko sobo, obednico, spalnico ter telefonico centralo in radijsko postajo.

Japonci pričakujejo nov vpad

Tokio naznanja, da je za prihodnji napad na Japonsko pripravljenih nad 100 transportnih parnikov okoli Kerama otoka, 20 milj jugozapadno od Okinawe.

Poročilo Tokio pravi, da so ameriški parniki zasidrani okoli Kerama otočja in sta pripravljeni dve močno skupini ameriških bojnih ladij blizu Kijako otoka, 200 milj jugozapadno od Okinaw. Eno brodovje ima pet matičnih ladij in eno oklopničico, drugo pa tri oklopnice.

Na Okinawi se ostanki japonske armade bore ob robu pečin. Mnogi vojaki so skočili čez pečine v morje. Od torča oplodne je v ameriško črto prišlo 6500 civilistov in 455 japonskih vojakov in mornarjev. Mnogo civilistov se je z vrvmi skušalo spustiti čez pečine v globočino, toda japonski vojaki so jim prerezali vrv.

Japonci so razbiti v posamezne majhne oddelke, ki se še vedno branijo z metalci ognja in strojnici. Japonci se skrivajo za skalami in v visoki travni ter skušajo navzlio temu, da so zapisani gotovi smrti, napraviti Amerikancem kar najbolj dragu zmago.

Kot naznanja zaduje poročilo z Guama so Japonci po 81 dnevi bojev razdeljeni samo na tri skupine. Ubihit je bilo 87,343 Japoncev, 2565 pa se jih je podalo.

Kot je razvidno iz izgub, ki jih je sporočil admiral Nimitz, so Japonci imeli na Okinawi močnejšo armado, kot pa je bilo prvotno domnevano. Poveljni general Buckner je cenil sovražno armado na 85,000 vojakov.

Prejšnji teden so tudi imeli konferenco bosanske žene in so imeli za svoje goste albanske žene.

Prejšnji teden so tudi imeli svoj kongres Slovenke v Ljubljani.

Soba nemške predaje bo muzej

Ameriško vrhovno poveljstvo se ni zmenilo, da bi bodo rodovom ohranili dokaze brezpogojne predaje nemške armade v drugi svetovni vojni.

To važno delo pa so prevzeli vojaki, ki sedaj obešajo na stene zemljevidne in postavljajo druge predmete v politični visoki šoli v Reimsu, kjer je bila podpisana brezpogojna predaja.

Na stenah bodo prvotni zemljevidi, v sobi bo ostala miza, na kateri je bila podpisana predaja in okoli mize stoli, na katerih so sedeli razni zastopniki. Na stenah bodo slike vojaških zastopnikov, kakor tudi skupne slike konference.

Pozneje bo poslojje izročeno francoski vladi kot muzej.

Draža Jovanović vjet

Ženeva, 18. junija. — O.N.A. — Draža Jovanović, jugoslovanski Darland, je bil ujet v Bregenzu v Avstriji, ko se je poskušal izmazniti preko švicarske meje s pomočjo ponejšnjega potnega lista. Bil je predan jugoslovanski vladi.

Vojaki se vračajo

Veliki angleški potniški parnik Queen Mary, ki ima 81,235 ton, in ki je na evropska bojišča prepeljal na stotisoč ameriških vojakov, je včeraj popoldne zopet prišel v newyorskoto pristanišče ter pripeljal 14,526 ameriških častnikov v vojakov.

Parniki v pristanišču so ga pozdravili s svojimi sirenami. Med vojaki, ki so se pripeljali, jih je 467, ki so bili osvobojeni iz nemškega ujetništva. Ostali so nekateri, ki bodo odpuščeni iz vojaške službe, drugi pa bodo po kratek dopust odpotovali na bojišče na Pacifiku.

General Franco se prilizuje Ameriki

General Francisco Franco je ob prilikah nove radio postaje imel govor, v katerem je poslal pozdrave in vožila ameriškemu narodu ter rekel, da Španci želi biti v najstnejšem sodelovanju in prijateljstvu z Združenimi državami. Franco je rekel, da Španci narod ljubi svobodo in da hoče izkreno sodelovati v povejnjem svetu.

In ko španski diktator govoril o sodelovanju z ostalimi narodi sveta, konferenco Združenih narodov v San Franciscu razpravljajo o tem, da se Španci ne dovoli vstop v Ligo narodov.

Quisling na grobu žrtev

Vidkum Quisling je z vojaško stražo moral obiskati skupni grob norveških političnih ujetnikov v Trandumu, ki so bili usmrčeni pod njegovim vladom.

Sodnijska obravnavava proti Quislingu se bo pričela prihodnji mesec.

Tajno je bil odpeljan iz Moellergaten kaznilnic na polozaju nacističnih zločinov, glede katerih je prisegel, da ni niti vedel, da so se dogajali.

"Nisem vedel; tega nisem prizakoval," je rekel Quisling, ko je gledal grobadjje, kako so izkopali nad 100 trupel Norvežanov.

PAYROLL SAVINGS POSTER

BUY NOW FOR THE BIGGER 7TH WAR LOAN

Through Payroll Savings

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

:: 52nd YEAR ::

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVENE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA — \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni soboto, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Odprto pismo italijanskih partizanov — maršalu Titu in jugoslovanskemu narodu

Te dni smo v "Glasu Naroda" poročali med dnevnimi novostmi, da je italijanska vlada pod vodstvom ministerskega predsednika Ivana Bonomi, podala ostavko in da je bila ustanovljena nova vlada pod vodstvom stranke italijanskih partizanov, oziroma stranke Narodnega Osvobojevanja.

Predno se je to zgodilo, objavilo je glasilo velike organizacije ameriških Italijanov, "Figli d'Italia", ki ima 740,000 članov širom Zjednjenevih držav, sledče Odprto Pismo, naslovljeno maršalu Titu in Jugoslovanskemu narodu. To pismo je Titu poslala organizacija imenom "Free Italy American Labor Council", katera organizacija je združena z zgoraj imenovano veliko organizacijo:

"V imenu pol milijona ameriških unijskih delavcev italijanskega porekla, kateri izražajo želje in nade šestih milijonov Američanov italijanskega izvora, pošljamo to pismo Vam, ki ste med najhrabejsimi bojevnikami proti našemu skupnemu sovražniku — fašizmu.

"Naša organizacija smo ustanovili v svrhu boja proti fašizmu vsepovali, da na ta način pomagamo demokratičnim vojnim namenom Zjednjenevih držav in vseh ostalih združenih narodov in da pomagamo proti-fašističnim, demokratičnim silam v Italiji v njihovem boju proti fašistom in nacijem.

"Naše sile smo posvetili onim istim principom in ciljem, katere ste Vi napisali na zastave Vaših herojskih Partizanov in Vašega Odbora za Narodno Osvobojevanje; onim istim principom in namenom, kateri so navdušili italijanske Partizane in Italijanski Odbor za Narodno Osvobojevanje, in onim istim ciljem ter aspiracijam, katere so lastne vsem anti-fašistom. In na podlagi teh principov in idealov, kateri so naši Vaši, pišemo Vam tem potom glede vprašanja Trsta in zapadne Istre.

"Časniška in radio-poročila javljajo, da so bile predložene zahteve glede Trsta in zapadne Istre v prid Jugoslavije. Nikakor ne nameravamo tem potom predložiti in predlagati kako rešitev težavnega vprašanja glede ozemlja in mej. Pač pa Vam predlagamo nekoliko nasvetov, do katerih nas je dovedla želja, da zmaga demokracija in trajni mir povsod na svetu potom idealov vzajemnosti in jedinstva vse Evrope v kooperativnem svobodnem svetu in potom globoko vkorjenjene želje do prijateljstva med narodoma Jugoslavije in Italije.

"Mi smo mnenja, da je za demokratično rešitev vprašanja, potrebna tudi demokratična razloga, kar pomenja rešitev v luči deklaracije Atlantskega čarterja, odnosno, da se ne sme niti jedna tozdrvena rešitev izvršiti potom sile in omejitve.

"Upamo, da se bodo, kakor hitro mogoče, sestali zastopniki nove Italije z voditelji svobodne Jugoslavije v namenu, da pronajdejo rešitev tega problema, oziroma rešitev, katero bodo narekovalo prijateljstvo, tovarstvo in vzajemno zaupanje, ki je vzraslo in se ojačilo z krvjo, katero sta naša dva naroda skupno prošla v boju proti fašizmu.

Naša zgoraj navedena nada sloni na gotovih glavnih razlogih:

1. Pri rešitvi vprašanja, katero se nanaša na ozemlja z mešanim prebivalstvom (v tem slučaju italijanskega in slovenskega) — in v katerem pridev v poštov zgodovinska in etnologična ali geografska vprašanja — treba je pred vsem vpoštevati jednak pravice in aspiracije prebivalstva, katero živi na dotednem ozemlju. Uverjeni smo namreč, da vsaka rešitev vprašanja glede mej, ki se izvrši proti volji prebivalstva, katero živi v takih pokrajinalah, pomenja seme in vroke za bodočo vojno.

2) Vsaka rešitev se mora izvršiti na podlagi čuvstva prijateljstva med italijanskim in jugoslovanskim narodom, in ta rešitev mora biti taka, da bodo to prijateljstvo postalo tem boljše in nerazdružljivo. Mi smo mnenja, da se zamore med narodoma razviti tako ekonomično in politično sodelovanje, ki je tako potrebno za vzajem in skupen napredok, in katero se zamore vzdrževati le tedaj, ako tako sodelovanje sloni na iskrenem in trajnem prijateljstvu med prebivalstvom obeh držav. Tako prijateljstvo bi se pa vničilo, ako bi se zavest pravice prebivalstva nove proti-fašistične Italije kršila, ker v tem slučaju bi nastalo mnenje, da so bili idealni za obrambo katerih se je prebivalstvo uprla proti fašizmu.

Gospodarska bilanca

25-letne italijanske vladavine v Julijski Benečiji

(Po A. J. — "Slovenski List", Buenos Aires.)

Nadaljevanje . . .

Davčni vijak

S 1. januarjem 1924 je stoplil v veljavlo v novih pokrajinalah mesto avstrijskega, italijanski davčni sistem, ki je slovel na predomnevni, da niso davkoplačevalče napovedi iskrne na popolno. Temu nasprotno je pa bilo navajeno prebivalstvo novih pokrajin, da ni zamolčevalo pred davčnim oblastvom davku podvrženih dohodkov in je bilo zato v svojih napovedih točno in iskreno. Italijanski uradniki so pa tudi v Julijski Krajini jeli uporabljati merilo, ki so ga bili prinesli iz Italije in tako je prišlo do razneromosti višjega obdavljanja novih pokrajin v primeri s staro Italijo. Italijanski davčni sistem je bil v svoji fiskalni iz-najdljivosti morda najbolj pretkan v Evropi in njegova točna uporabnost je bila za vvestnega davkoplačevalca ogromno breme. Posredni davki z vsemi mogočimi taksami in dokladami na vsak papir in dokument, ki je šel iz rok v svet in obratno, so najhujše zadele nove italijanske podanike in vse njih poslovanje in nehanje. Fašizem je vpeljal v Italiji in v novih pokrajinalah tu-

di celo vrsto socialnih zavarovanj, ki so na videz povzdignile Italijo med najnaprednejše sodniško ožigosani kot ljudski škodljiveci. Kaj čuda, da je zašel primorski kmet v letih 1930-1933, ko je bila dosegla svetovna gospodarska kriza svoj vrhunc, zlašti v Istri, v tak obupen gospodarski položaj, da ni več mogel plačevati niti svojih davkov. Na tisoče kanetskih posestev je bilo prodanih za davke na javnih dražbah, brez vsake cenitve, po večini za naravnost smešne zneske. Pri tem bodi omenjeno, da je mnogo davčnih zakupnikov forsiralo take dražbe, zato da so z visokimi dražbenimi pristojbinami povečevali svoje dohodke. So vasi, kjer je bila nad polovico posestev prodana na takih davčnih javnih dražbah. V starici Italiji so bile take dražbe skoraj nepoznane, kar najizrazitejše potrjuje našo trditve, da so bila v novih pokrajinalah davčna bremena neprimeroma težja nego onstrani stare državne meje.

Posebna značilnost novega davčnega ustroja je bilo tudi posredno pobiranje davkov s pomočjo zakupnikov — izterjevalcev v šest dvomesečnih obrokih. Ta srednjeveški sistem je prinesel ne le močno obremenitev prebivalstva z raznimi kazenskimi dokladami, ampak tudi velik kaos in zmedo, tako da se ni mogel noben davkoplačevalcev znati in spoznati, kaj in koliko dolguje in da so morali ljudje splošno plačevati po krivem več nego so bili državi dolžni, neglede na posebna zločinska izigravala.

3) Znanost odpravlja vse meje, tako gospodarske, kakor tudi druge, med ljudmi in narodi, — ter jih nadomešča z vezni medsebojnega sporazuma in sodelovanja. Človeštvo lahko živi v miru in blagostanju, ko se nauči prilagoditi svoje politične odnose novim prilikam, katere je znanost ustvarila. — Naša dežela — Amerika — je dokazala, da zamorejo raznolike narodnosti raznih običajev, živeti skupaj v popolnem miru.

Mi skušamo doseči jedinstvo vsega človeštva potom sestovne federacije svobodnih in enakopravnih narodov, in pričakujemo, da bodo politične sile, katere so nastale v vrstah osvobojenja, napredovalo še nadalje z svojimi cilji demokracije. Bilo bi uprav tragično, aki bi se moral do delovanje ustaviti pred takim mostom ali veletokom, oziroma, aki bi se zopet pričeli stari narodni prepiri, vsleč katerih je bilo toliko nedolžne krvi zmanj prolite.

4) Italijansko prebivalstvo ni odgovorno za zločine fašizma. Nova Italija je vstala potom upora proti fašizmu in vojne za osvobojenje. Ta upor se je pričel pred več leti. Početkom se je vršil potom pasivnega odpora napram fašistični agresivnosti. Kasneje se je ta odpor razvil v odkrit upor prebivalstva povodom splošnega štrajka v marcu leta 1943 po vsej severni Italiji. To je bila ona revolta, katera je z pomočjo naših zaveznikov pregnala fašizem dne 25. julija imenovanega leta.

Dogodki v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in še v večji meri znane "blitz-eksekucije" v Dongo, Milatu in Turinu ter drugod — značijo razpoloženje v Italiji, ki so se pričeli dne 22. aprila, t. l., — oziroma ljudski upor, ki je tekmo 48ih ur vničil fašiste ter na ta način pomagal, da so se nacijske čete v severni Italiji podale; in š

Dopisov brez polpisa in osebnosti ne pričenjuje. Dopisi za četrtekovo številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

IZ SPOMINA NA PRETEKLOST

Imperial, P. a. — Ne morem pali mater, mi ni bilo še nikoli drugače, da napišem, kar mi je bolj težko kot tisti dan, ko sem tako živo ostalo v spominu. — prvič slišala, da spadam pod Bilo je na dan 15. junija, 1920. Italijo. Kako si srečna, so mi Pri nas na Št. Vidski gori se pisali, da si šla od tu. 100 let se obhajal na ta dan praznik. smo padli nazaj, mi je pisala Sv. Vid je bil patron naše cerkve in fare. Bil je lep dan. Cerkev je bila polna ljudi od vseh mih "Gorski odmeri" in "Gorske cvetlice", katere je zložil. Kako je danes tam, ne vem. "Knjige in v se so nam pobravega imena ne vem. Pozabila bi," piše. (Pri njih smo imeli pa nisem njegovega govora, bralno, pevsko in izobraževalno društvo). "Peti se name ne preteklo 25 let. Dosti sem pozabila, pozabiti pa ne morem tam, ker tu je vse krot mrtvo." nekaj iz tega govora.

"Pred 13 sto leti," je rekel, Mislim pa, in nič se ne čudim, "je stal na tem mestu tempel, če se ljudje borijo in umirajo Svetovita in 13 sto let je, kar stoji tu cerkev posvečena sv. Vidu. O tem pričajo arhivi, ki tve, ki so jih doprinesli. Pri so hranjeni v Kobarišu. Ljudje, ki so takrat živelni tu, so bili Slovani, in takrat še pa gani, so si izbrali, ko so sprejeli krščansko vero, sv. Vida za patrona te cerkve, in to za to, ker je ime sličilo imenu Svetovit."

Proti koncu pa je reklo: — "Oblaki, ki se zbirajo nad našimi so temi in nič se ne ve, kaj pride. Naj pride pa kar-koli. Prosim vas, ne pozabite, kaj so bili vaši očetje in očetje očetje. Prosim vas krščuje tudi v naprej vaše otroke s slovenskim imenom, da bodo saj imena pričala še poznam rodovom, da je tod živel slovenski rod."

V cerkvi se je nahajala do-slovenianskih vojakov, ki so bili takrat tam nastanjeni. Od njih menile ni nobeden razumeval slovenske besede. Čudno se jim pa zdele, da je v času govora vladala taka tihosta, ker po maši so na vse strani se obračali z pojasnila, kaj je vikar pridigal. Od takrat naprej je bil naš g. župnik Peter nel slabo zapisan pri njih. To je bilo menda tudi vzrok, da je po dveh mesecih šel od tam nekam v mariborsko škofijo. Od tam, če je še živel, so ga najbrže pa Nemci pregnali. Ljudem je bilo žal po njem. Bil je prijatelj vsem in vsi so ga radi imeli. Pomagal je, komur je mogel s svetom in dejanjem. Škoda, da je tako malo takih med nami. Še tisto leto novembra, sem šla sem, Resnico povedano, jaz takrat še nisem znala, da so naše kraje priključili Italiji. Ali so nam prikrivali ali kaj. Pri nas smo še vedno živel pod vti-som, da bomo spadali pod Jugoslavijo. Saj se nam je zdelelo, da drugače biti ne more, če se vpošteva takrat tako lepo za nas doneče Wilsonove točke. Kako vse drugače je prišlo. Razen, ko so mi poko-Služi pri marinah.

Maria Leban.

Brez lista noči biti

East Chicago, Ill. — Ker mi bo naročina na "Glas Naroda" kmalu potekla, vam tu kaj pošljem \$7 za celo leto, ker ta list se meni najbolj dopade, ker prinaša toliko novic od takoj in iz starega kraja, in tako lepe povesti so notri. Jaz bi bila prav težko brez njega, ker sem že menda 20 let naročena nanj.

S pozdravom, vaša zvesta naročnica —

Mrs. F. Gurame.

Zvesta naročnica

New Duluth, Minn. — Ker nam je naročina pošla in mi bi bilo zelo dolgčas brez lista "Glas Naroda", ker ga že čiam čez 30 let in veliko novice prinaša iz starega kraja, in ker tako rada zvenim kako je še tam kaj, in ker tako zelo rada čitam lepe povesti, ki jih kaj prinaša, zato pošiljam zoper \$7 dolarjev za obnovitev celoletne naročnine na list.

Izkreno pozdravljam vse osojbe pri listu in vse čitalce "Glasa Naroda".

Mrs. Jacob Brula.

Ranjen na Okinawi

Klein, Mont. — Na japonskem otoku Okinawi je bil 15. maja ranjen Stanley P. Krivec. V bolnišnici se nahaja nekje na Pacifiku, kakor se glasi uradno poročilo staršem. Kako vse drugače je prišlo. Razen, ko so mi poko-Služi pri marinah.

Angleško-Slovenski BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 273 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

VSE-SLOVENSKI DAN — 8. JULIJA V CLEVELANDU

Cleveland, O. — Tukajšnje podružnice Sansa in lokalni centralni odbori teh podružnic bodo prišli potem njeni imperialistični interes?

Seveda vojna v Evropi je sedaj končana, ne oziraje se na to, kaj je vse to ubogo jugoslovansko ljudstvo doprime. Žrtev ne le za svojo lastno osvoboditev in prostost, pač pa zadrgjevalo do 25 maja v Jugoslaviji, da niso te divizije bile poslane v Afriku.

Bratska Rusija je s tem pokazala svojo hvaležnost, ker se zaveda, da je jugoslovanski narod doprinesel svoj, če ne večji delež, kot katerikoli drugi narod poleg ruskega, za uničenje te pošasti.

Seveda sedaj je vojna v Evropi končana, in pričela se je staro kramarska igra; seveda zopet naj bodo žrtev mali narodi s svojimi gospodarskimi za-ledjem, posebno še naš mali slovenski narod.

Pri tem Slovenskem dnevu bodo tudi sodelovali, oziroma nastopili vsi nam naklonjeni tukajšnji pevski zbori, kot na primer Zarja, Slovan, Glazbeni Matica, Jadran, Planina ter Zvon. Zapetih bo nekaj pesmi skupno vseh zborov, kar se razume, da bo petje iz tolikih pevskih zborov v skupnem zboru imponantno. Slovenska Cleveland že precej let ni imel prilike kaj takega. Ta vse-slovenski dan ima več namenov, prvič za skupno solidiranje na težnjih naših roduh bratov preko oceana, in programa katerega zastopa med nami organizacija Sans, v kateri so predstavniki obrazložili kar močše še ne vemo, oz. niso imeli prilike čitati.

Zal, da je med nami v Ameriki tudi Slovenec izdajic ali prodanih duš, ki bi raje videli, da bi vsi ti kraji pripadali še vedno pod Rim, ali Vatikan, ljubše bi jim bilo, kaj pa da pridejo pod okrilje slovenske Rusije.

Zato tak boj nekaterih proti sedanjem jugoslovanski vladni. Oni se sicer zavedajo, da so njih težnje opravičene in prave, ampak ker si je nadejala tudi jugoslovanska vladna, da storbi obračun ne le z zunanjim zatiralcem, pač pa, DA STORI OBRAČUN TUDI Z DO-MAČEM krvososom priprostega ljudstva. Pa trdijo, da je pri tem vera ogrožena itd., le da slepijo svoje verno ljudstvo s tem, ki ne zna za sebe mislit, pa tudi prinešajo to v ospredje. Ali je v naši veliki Ameriki kaj vera ogrožena? Ne, svobodno nam je vsem. Tu imamo demokracijo, in taka demokracija bo vladala tudi v Jugoslaviji še večja. In tega, kar se ti protivniki najbolj boje, je, kaj se bodo redniki, bančni zavodi, velika država in bogata posestva obratovala v svoji lepoti vsega tega ne videti, oziroma nočajo videti, ampak povlejte Vatikan je tako, in mogoče še gotove subvencije. Kaj vemo, išarjotov je vedno vsepovsod, tako tudi med našimi.

Dalje, da se naš slovenski Cleveland tudi bolje poduci o pravem delu S ansa, kot tudi o borbi našega jugoslovenskega naroda. Vsi ti govorniki vam bodo obrazložili kar mogče še ne vemo, oz. niso imeli prilike čitati.

Dalje, da tudi namen, da vse po svoji moči doprinesemo tudi svoj finančni delež k našemu skupnemu strmljenju, to je, da se podpore tudi finančno stanejo. Sansa, da bo ta organizacija imela priliko vršiti svoje nadaljnje veliko in težko delo, kot ga sedaj vrši pod spremnim vodstvom njenega tajnika g. Mirku Kuhelna in ostalih obrnjenih Sansa.

Dragi Slovenec in Slovenke, danes ni čas pasive, danes je čas dela, in doprimosa za naše skupne narodne težnje, kajti imperializem še vedno sega s svojo grabežljivo roko po slovenski zemlji, na kateri živi naš narod že preko 14 stoletij. Sicer bi človek nikoli ne pričakoval od kramarske Anglijе, da bo tudi v tej vojni delala manevre glede naše lepe čisto slovenske Primorske. Upali smo, da bo saj v tej vojni pravila krvico, katero je to storila, ko nas je prodala v prvi svetovni vojni Italiji, katera je šla v vojno proti njej na podlagi, kdo nam bo več dal. Ta kramarska Anglia se ne ozira na narodno vprašanje Slovencev, nji ni za to dobre polmilijonsko število Slovencev. Ona se ne ozira, kaka je in bi bila krvica storjena pri tem, pač pa le da zadosti svoji od nekdaj stari kramariji, katera je vedno gledala, da je živila na račun drugih, in da so drugi narodi za njo umirali. Boji se tudi prestiža strica Jožeta, ker če bi s tem imel ta v veliki Jugoslaviji prijetja, in še to povrh dohod do Jadranu, ali pa da bi se tudi italijansko demokratično ljudstvo tudi otreslo svojega še življenja in imperializma, in tako postalo v človeški družbi bratstvo napram Jugoslaviji, kam

ki prihaja iz Vatikana in Rima v škodo nam malemu tudi katoliškemu slovenskemu narodu, vse to kaže.

Zato dragi Slovenci, katerim je res pri srcu vaša rodna domovina, v kateri vam je teka zibel, ko vam je vaša mati pela slovenske pesni, v svoji materinsčini pri srcu, boste gotovo potekli 8. julija na prostrani vrt Slovenskega vrtušnega Doma v Euclid, O.

Naj bi ne smelo biti nikogar, ki éti slovensko, ki éti z svojimi rodnimi krvnimi brati po streljenju njih osvoboditev, da ne bi prišel tega dne v pokazal in dokazal, da ne veruje zavajalcem in izdajicem nekaterih, pač pa, da želi, da uživajo naši preko oceana tisto svobodo in pravice, kot mi tu v naši novi domovini. In še več, da se jim zasigurira tudi boljši kos kruha, da ne bodo primorani si izkati iz svoje rodovitne zemlje kruha dringod, Slovenska zemlja je bogata in rodovitna, samo pravica naj bi bila za vse enaka, pa bo kruha za vse dovolj.

Torej slovenski Cleveland, rojake in rojakinja, v imenu tukajšnjih podružnic Sansa, kot JPO-SS, ste prošeni v vabljenci, da ste tega dne vsi kot zaveden mož in žena načoči. Naj bo naša manefestacija Slovenec v Clevelandu, da stojimo ob strani naših onstran, da jim želimo tistega, kar vsaj mi tu uživamo, da oenkraj ta rod združen, svoboden, gospodar svoje zemlje, in da bo tudi lahko molil Boga v svoji materinsčini, kot tega ni mogel vršiti v Primorju in na Koroškem po zadnji svetovni vojni. V lepi slovenski Gorici je škofoval Italijan fašist, kateri je preganjal slovensko duhovščino, kateri si je držula biti in étiti slovensko. Vatikan sedaj ve, kje bivajo Slovenec, ni pa vedel vsa ta leta za gorje in trpljenje, preganjana, ki ga je vršila ta fašistična pošast, ki niso imeli nikoli protestnega glasu za tekrivice, ampak mirno so gledali, ko so jim vlivali recinovo olje, ko so jih preganjali na Liparske otoke, morili kot žival, in to samo, ker so bili Slovenci. In danes se še dobe gotovi med nami, ki bi želeli povratak takih razmer svojemu slovenskemu rodu. Da se ne sramujejo tega vsega, ko jih je rodila slovenska mati. V svoji lepoti vsega tega ne videti, oziroma nočajo videti, ampak povlejte Vatikan je tako, in mogoče še gotove subvencije. Kaj vemo, išarjotov je vedno vsepovsod, tako tudi med našimi.

Vsa umazanost in propagan-

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNO DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdo izmed rojakov ali rojakinj še ni član tega društva, naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljice ali pa enega izmed odbornikov za našenega pojasnila. V nesreči se še pozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

TEKOM 32 LETNEGA POSLOVANJA je društvo izplačalo \$11.200. smrtnine in \$18.822. bolnine in ima v blagajni z 31. decembrom, 1943 \$17.459.23.

Naloženi denar je: \$ 8,320.00 U. S. Savings Bonds \$ 5,000.00 Defense Bonds \$ 4,139.23 naložen v banka

Skupno: \$17,459.23 Odbor za leto 1945:

Prezident: MIHAEL UREK Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 580 Liberty Avenue Williston Park, L. I.

Podpredsednik: ANDREJ IVANŠEK Blagajnik: ANTHONY CVETKOVICH 983 Seneca Avenue Brooklyn, N. Y.

Zapisnikar: 255 Linden St., Brooklyn, N. Y.

Nadzornik: N. VINKO ZALOKAR 71-09 6th Street Glendale, L. I.

III. JOHN YURKAS 1714 Putnam Ave., Brooklyn, N. Y.

Arijar: JOSEPH POGACHNIK, 580 Liberty Ave., Williston Park, L. I.

Društvo zbravlja vse četrti soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 255 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaci takoreč med seboj pogovarjajo.

čajo. Na pisma, katera prihajo sem, se ne ozirajo. Jil nočejo priobčevati od svojih lastnih naročnikov, ker se bo poslušujejo, nam to dovolj pri

(Nadaljevanje na 4. str.)

JAVNA ZAHVALA

Tem potom si stejeva v prijetno dolžnost se javno zahvaliti našim rojakinjam v Greater New Yorku, za vso izkazano namu prijaznost v času našne gostilnike obrti v takozvani ASTOR BAR AND GRILL RESTAURACIJU na 66-01 FOREST AVE. RIDGEWOOD, BROOKLYN, N. Y. — Posebna hvala tistim rojakinjam, ki so nama sti tako lepo v vseh oziroma takoj ob pričetku našine zgoraj omenjene obrti. Torej se enkrat prav iskrena hvala vsem skupaj. Ne bova Vas nikdar pozabila.

MR. in MRS. FRANK ARNEZ
RIDGEWOOD, BROOKLYN, N. Y.

HELP WANTED ::
ŽENSKO DELO

Bratska Rusija je dala svojo izjavu, da ona ni priznala v Evropi končana, in pričela se je staro kramarska igra; seveda zopet naj bodo žrtev mali narodi s svojimi gospodarskimi za-ledjem, posebno še naš mali slovenski narod.

The War Man Power Commission has ruled that no one in this area now employed in essential activity may transfer to another job without statement of availability.

HIŠNA DELAVKA

pričazna, zanesljiva in zmožna ženska za spošno pospravljanje, lahko brouni, in za nekaj pomoči pri dveh solskih otrocih. — Poletje v Vermontu: spi pri lastnem domu v mestu. — \$150 na mesec. — WA 5-2880 (112-122)

Pomočnica za Popravila

vrstna SLUŽBA — DOBRA PLAČA
Vprašajte:
MANON DRESS SHOP
28 W. 57th ST. NEW YORK
ali poklicne CO 5-3218 (120-122)

HIŠNA DELAVKA —
KUHARICA

2 odraslena ter 7 mesec staro dete

SERŽANT DIAVOLO

:: Spisal MARCEL PRIOLLET ::

ODMEV S PIKNIKA

Dožu je bilo naročeno, pojasniti mi cilje bratovščine "Črne perunike".

Člani bratovščine pripadajo raznim narodom. Prisegli so pozabiti na svoje dolžnosti do domovine, posvetiti se izključno skupnim interesom in sporočati bratovščini dobičakosne zadeve.

— Za kakšne zadeve pa gre? — je vprašala Magdalena de Vaulnes, ki jo je Vuerfovovo priovedovanje očvidno zelo zanimalo.

Plavobradec je bil v zadregi, ker ni vedel, kako pojasniti svoje najskrivnejše misli. Toda kmalu je premagal zadrgo in odgovoril:

— Člani bratovščine so dolžni zahajati v palače in lesene barake. Posečati morajo ministra in trgovine. Geslo je povsod prisluškovati, zapomniti se vse in sporočiti poglavaru, katerega skrb je izvleči iz vsakega škandala čim večji doček.

— Skratka, pripoveduješ mi o delovanju vohunske in izkorisčevalske tolpe, — je pripomnila Magdalena de Vaulnes.

— Vse ti moram povedati.

— To je ostnudo delo.

— Toda trud se bogato poplača. In ne pozabi, da je to edini poklic, katerega se lahko lotiva, ne da bi izgubila v boljši družbi ves ugled. Razkošje je nama potrebljivo prav tako, kakor zrak, ki ga vdihavata. Toda kje najti delo, ki bi neslo toliko, da bi mogla udobno in brezskrbno živeti? Pa vendar ne bo zahtevala, naj delam osem ur za mizerno plačo.

Dobil sem boljšo službo. Moje roke so ostale bele. Moja denarnica je nabito polna. Mojim hišnim prijateljem se niti ne sanja, kakšen je moj poklic. Pozdravljam te, če se srečamo. Fasada je ostala nedotaknjena.

— Da, toda pozabiti ne smeš, da drviš v prepad.

— To se je že zgodilo, — je pripomnil Landry Vuerf smejce. — Če je zveličanje moje duše v nevarnosti, ne uvidim, čemu bi si belil glavo. Veš kaj, Magdalena, pusti ta pridigarški ton in ravnaj se po meni. Čemu bi slepomislila! Predlagam ti pridružiti se naši bratovščini. Izpolniti moramo članstvo in tu sem se spomnil tebe, kajti ti imaš vse potrebne lastnosti. Si lepa, inteligentna in premetena. Zmožna si vsega.

— Zares, od sile si ljubjezniv. Kje naj pa preizkusim svojo nadarjenost?

— Ne vem, če smem govoriti s teboj od krito, ker še nisi naša članica.

— Kakor ti drago! — je dejala Magdalena.

— Volumila bo po največjih hotelih, kjer se stavljajo samo bogati ljudje. Čim si pa zaslubiš naše zaupanje, ti poverimo važnejše naloge. Sprejmi mojo ponudbo in zopet boš bogata.

Magdalena de Vaulnes se je združnila. Zdela se, da jo je zaupna informacija njenega ljubčka definitivno premamila. Zadnji sledovični in poštenja so izginili. Na stenah naslikane črne perunike se ji niso zdele več tako strašne.

(14)

Vendar bi bila pa rada zbežala iz te vezice zložinske tolpe. Ozrla se je na Vuerfa in vzliknila:

— Pojdiva!

— Nisi mi še odgovorila.

— Pozneje ti odgovorim.

— Pazi se, Magdalena! Ne pozabi, kaj sem ti rekel. Vsi, ki niso naši prijatelji, postanejo naši sovražniki.

— Groži mi?

— Ne, samo svetujem ti. Ubogaj me, ne bo ti žal.

Po teh besedah je prijel Plavobradec pod roko Noč temnih, z zlatimi zvezdami posutih tančic in jo odvedel iz dvorane.

Kmalu sta sedela v luksuznem avtomobilu, s katerim sta bila prispeva.

Landry Vuerf je napel vso svojo zgovornost, da pregovori mlado vdovo. Govoril je in govoril, a Magdalena ga je močno poslušala.

IV.

JUNAK TUJSKE LEGLJE

Informacije, ki so jih zbrali člani "Črne perunike" o polkovniku de Royaljoie in ki jih je potrdila njegova žena osebno, so bile na las točne.

Ta višji častnik, ki je imel za seboj častno in slavno preteklost, je bil izjemoma poklican na čelo 4. polka tujiske legije. Polk je bil v Maroku na bojnem pohodu.

Pokrovnik se je začel pripravljati na pot, čim je dobil povelje vojnega ministra. Moniko in Yveto je odpeljal v Nizzo, kjer je ostal nekaj dni, da se poslovi, potem se pa vkreval v Marseillu na parnik in odpotoval v Maroko. Pozneje, ko bo sklenjeno premirje in ko bo do Riffi premagani, poklice ženo in njeno krščenko k sebi v Maroko.

Ta hip se je bližal neznani usodi. Bil je prepričan, da nima pravice vzeti ženo in njeno krščenko s seboj, ker bi v Maroku ne bili na varneh. Zadostovala mu je zavest, da sta v Nizzi dobro spravljeni.

Najmanj je bil v Maroku.

Polkovnik grof Hubert de Royaljoie se je nekoga solnčnega dne v Robatu izkral. V tem mestu, kamor sta mu prihitela naproti dva častnika njegovega polka, ni ostal dolgo.

Že drugi dan je bil v Fezu, kjer je odšel na vrhovno poveljstvo, potem pa takoj na bojišče.

Vojaki 4. polka tujiske legije so bili zasedli širok sektor in so bili v tesnem stiku s sovražnikom, ki je imel tu močne čete, pomnožene z uporim, bojevitimi plemenimi.

Sovražnik sta že več dni utrjevala svoje pozicije. Letalstvo je bilo na obeh straneh zelo agilno. Vse je kazalo, da se bliža velika ozemlje.

Še nekaj dni čakanja in obe armadi se odločita za odločilni spopad. Vsi znaki so pričali, da bo iniciativa za odločilno bitko to pot na strani Abd el Krimove armade.

... Dalje prihodnjic.

Anton Shuster preminul v Rilliton, Pa.

Dne 4. junija je umrl Anton Shuster st. Rojen je bil 18. marca 1867 v St. Lamperdu pri Litiji. Bil je najstarejši član društva 63 SNPJ, v katerega je pristopil leta 1911. Tukaj zapusča tri sinove — Antona, Franka in Louisa.

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOVNOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; posekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kakšno posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izvesti in ispolniti.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE

TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjig selo omejena, je priporočljivo, da posljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem savitku gotovino os. snamke (Zdravstveni držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

Knjigarna Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

New York 11, N. Y.

New York, N. Y. — Cenjeni: — Malo "kritike" o dveh dopisih v "G. N." o "Slovenovi" prireditvi. Oba dopisnika pišeta o dobitkih, nobeden pa ne omeni lepo petje "Slovena", ko tako znajo "zažingati", čeravno niso več mladi, kakor nekaj. Posebno lepo se je meni slišala naša pesem, ker je prepletelo že več let, od kar sem imela priložnost slišati prave slovenske pesmi, posebno ta moški zbor se lahko skuša z drugimi narodnostmi in bi vedno dobil pohvalo, ker učitelj Hudé je še vedno mojster v izvajanju naših lepih pesmi, čeravno se mu še pozna težka operacija. Želim mu skorajšnega popolnega okreavanja.

Gospodu Musichu pa želim, da bi še več navduševal naše ljudstvo za podporo našim ubogim in b olnim v Jugoslaviji, n. pr., ko v e nem dopisu omenja, kako dragi so x-žarki aparati in bi bili v velikansko pomôc tamoznjim zdravnikom, ako n. pr. bi kupili dva, da bi, kakor je bila okolina kranjske dežele, jih imeli v gotovih me-

stih in bi bolnike pošiljali na preiskavo tja, posebno mladina se mora ohraniti v zdravju in mi tu v U. S. A. bi jim pošiljali stalne dohode. Tu v U. S. A. imamo "March of Dimes", v pomoč bolnim za paralizo; Greater N. Y. Fund; Cancer Fight, in tako dalje, in s temi prispevkji se vsako leto pomaga na tisočem ubogim, ki bi drugače ostali pohabljeni ali bi mladina šla v prerani grob. Zakaj se mi Slovenci tudi ne bi zavzel, za bolniško podporo naši mladini v Jugoslaviji?

Posebno me ženske bi morale imeti svoje zastopnice v vsaki slovenski naselbini po vseh Združenih državah. Ponavljam, me ženske, zato kjer smo večina gospodinje doma in si lahko vzamemo malo časa in to bi pomagalo zelo veliko novi Jugoslaviji, in vem, da bi prišlo na pravo mesto sedaj, ko mož kakor matšal Tito, ne bi dopustil kakega zasebnega izkorisčanja. On je Jugoslovanom, kar je bil nam predsednik F. D. Roosevelt.

Rodoljubne pozdrave vsem Slovenkom. B. S.

VSE-SLOVENSKI DAN

8. JULIIA

(Nadaljevanje s 3. s. str.)

je da bi se njih zapeljni čitalci okužili, če bi tem izvedeli resnico o borbenosti rojakov v domovini.

Ampak vsa tako gonja je zaman, vsa kramarija ne bo uspela, narod tam se je odločil, da je sedaj, ali nikoli več prilika za svojo osvoboditev, zunanjih in notranjih zatiralcev naroda. Narod je tam pripravljen raje izkraveti, kot pa da bi šel ponovno v suženjstvo. In drže se dobro svojega vodje Tito-ta in jugoslovanske vlade.

Pa naj placienci vprijeo še takoj kot jesiharji, pomagalo ne bo nič. Kaj zamoremo mu tu, če hočejo oni si ustvariti pravo demokratično ljudstvo? Oni bodo živeli, in če si želijo to, kar danes vstvarjajo, in ker so prelivali kraj v to, in dajali so življenja, mi ameriški državljanji, jim moremo stati ob tej uru njih tripljenja ob strani in jih podpreti moralno na njih stremljenju. Kdor čuti tako in ima še kaj slovenske pravičnosti v svojem sreču, bo gotov, 8. julija na tej veliki narodni proslavi v Euclidu.

Za Podružnico 48 San, J. F. Durn, tajnik.

Vesela vest

Cleveland, O. — Pri družini Mrd in Mrs. Poreska se je rodila zala hčerka. Mati in dečka sta zdrava. Mrs. Poreska se nahaja, pri svoji materi Rozi Stepič na 3651 W. 58 St. N. Je mož se pa nahaja na Filipinih. Veselje je toliko večje, ker so se rodili v tej družini 29 let sami fantje, po številu 12, eden sin Mrs. Stepič in 11 vnukov.

Vas pozdravljam Tereza Stepič.

Due 10. maja je v bolnišnici umrl Peter Sušan, doma iz vasi Bukovac, okraj Volosko, Primorje. Tukaj zapusča bratka Franka, v starem kraju pa boste in tri poročene sestre.

Bil je soustanovitelj društva 421 SNPJ in njegov član do smrti. Brooklyn, N. Y.

Iz Windber, Pa.

Dne 10. maja je v bolnišnici umrl Peter Sušan, doma iz vasi Bukovac, okraj Volosko, Primorje. Tukaj zapusča bratka Franka, v starem kraju pa boste in tri poročene sestre. Bil je soustanovitelj društva 421 SNPJ in njegov član do smrti. Brooklyn, N. Y.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.

Washington.—Različne globi so bile naložene 28,500 kršilcev odredb OPA kaznovnih.